

Vojaški položaj NATO se ni nič spremenil!

Sovjetsko-satelitski v d o r v ČSR je povzročil znova zaskrbljenost za varnost v državah Srednje Evrope tostran železne zaves.

BRUXELLES, Belg. — Vladno glasilo ZSSR zatrjuje v večerajšnji številki, da se položaj v Srednji Evropi zasedbo Češkoslovaške po sovjetskih in satelitskih četah ni prav nič spremenil. Razmerje vojaških sil NATO in Varšavske zveze naj bi ostalo isto. V glavnem stanu NATO so seveda drugega mnenja.

Že večji del preteklega tedna so bila v glavnem stanu NATO stalna posvetovanja v zvezi z novonastalim vojaškim položajem, čeprav Sovjetska zveza za zahodnim državam vtirajno zatrjuje, da so vojaške akcije omejene samo na Češkoslovaško. Na Češkoslovaškem trdijo, da je okoli 650.000 ruskih in satelitskih vojakov, mogočna vojaška sila, ki ji običajne sile NATO v južni Nemčiji niso kos.

Vodstvo NATO je doživelo s sovjetsko-satelitskim vdorom v ČSR iznenadenje, ki ga sicer noče priznati, pa je očitno, ker so čete pozvali v pripravljenost šele potem, ko je bil vojaški vdor v ČSR že v teku. Prav to dejstvo je v marsičem spremenilo pogled na vojaških strokovnjakov na neposredne potrebe o b r a m b e Srednje Evrope pred nevarnostjo z Vzhoda. Nihče ne verjame več, da bodo imele NATO oborožene sile dovolj časa za prihod rezerv iz Velike Britanije, kaj šele iz Združenih držav. Tako se pojavlja znova zahteva po krepitvi oboroženih sil na samem mestu.

Ko so lani objavili, da bosta Anglija in Amerika umaknili del svojih čet iz Srednje Evrope, pa jih pustili v okviru NATO, so trdili, da bo imelo vrhovno poveljstvo NATO dovolj časa, da te pripelje nazaj v Evropo v slučaju potrebe. Češkoslovaški primer je pokazal, da takega časa ni in nanj ni mogoče računati.

Južnovietnamske sile še niso same kos nalogam

SAIGON, J. Viet. — V Washingtonu sicer radi trdijo, da so oborožene sile Južnega Vietnama dobro oborožene, dobro izvežbane in vodene ter da bodo skoro lahko prevzele na sebe glavno težo vojskovanja. Opazovalci teh tu se s tem mnenjem ne strinjajo.

Večinoma u g o t a v l j a j o pri vladnih četah v zadnjih mesecih precejšen napredek tako v oborožitvi kot v izvežbanosti in bojni skušenosti, pa opozarjajo še vedno na pomanjkljivo opremo in orožje, pa tudi na njihovo sposobnost v boju. Kot tu slikajo položaj, bo minilo še precej časa, predno bodo mogle ameriške čete prepustiti večji del vojskovanja domačim četam.

Soparno in deževno. Najvišja temperatura okoli 84.

Novi grobovi

Joseph P. Intihar
Truplo pokojnega Josepha P. Intiharja, ki je padel v boju v Južnem Vietnamu, je bilo pripeljano v Cleveland. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda v soboto ob 11.30, v cerkev Karmelske Matere Božje, kjer bo slovesna pogrebna sv. maša ob 12.30, nato pa na All Souls pokopališče. Truplo bo na mrtvaškem odru danes, v četrtek, in jutri, v petek, od 2. do 5. popoldne in od 7. do 10. zvečer. Pokojnik je bil tudi član ADZ št. 9.

Predsednik ZDA dobi nov avto za javne sprevede

CHICAGO, Ill. — Pri Lehmann-Peterson, Inc., ki prireja Lincoln automobile za posamezne kupce, urejajo in opremljajo nov avtomobil za predsednika Združenih držav. Novi avto bo težek okoli 6 ton in bo stal okoli pol milijona dolarjev. Opremljen bo z vsemi mogočimi varnostnimi napravami, obdan z debelimi jeklenimi ploščami in z močnim neprobojnim in nedrobljivim steklom. V avtomobilu bodo tudi vse potrebne naprave za zvezo, da bo lahko predsednik v trenutku zvezan z vsemi uradi.

Novi avtomobil bo gotov in pripravljen za rabo še pred koncem poslovne dobe predsednika L. B. Johnsona, služil bo vendar v glavnem novemu predsedniku. Sedanji predsednikov avtomobil za gornje namene je bil izdelan leta 1961 za predsednika J. F. Kennedyja, pa po njegovem umoru v Dallasu temeljito predelan.

Daley hoče odgovoriti

CHICAGO, Ill. — Mestni župan Richard J. Daley je zahteval od vseh treh glavnih televizijskih mrež čas za odgovor na napade nanj tekom nemirov in izgrediv pretekli teden na demokratski konvenciji v Chicagu.

Za odgovor hoče imeti čas, ko ljudje programe na televiziji najbolj gledajo — CBS je zahtevalo že odklonila.

Evropa in kriza ČSR

Sovjetsko-satelitski v d o r v ČSR in njena zasedba sta strelizna svobodno Evropo, ki je tekmovala v ustvarjanju stikov in vezi z državami sovjetskega bloka.

LONDON, Ang. — Češkoslovaška kriza odmeva v Evropi veliko hujše, kot si Amerika predstavlja. Evropa jo je manj pričakovala; ko se je začela, pa ni mislila, da bo tako huda. Že prve dni krize je začel šepati ves promet z Rusijo. Dobave blaga so se "zakasnile", pogajanja za nove pogodbe so zastala, turistični promet je ponehal, vsi uradni stiki so se ohladili. Sovjetska mornarica bi bila na primer morala obiskati baltske luke, obisk je bil odložen. Moskovski župan je hotel obiskati Nizozemsko, pa se je sredi pota vrnil domov. Kulturne izmenjave so bile odpovedane. To so na videz le drobničarije, toda v celoti veliko zaležajo, posebno na Ruskem, kjer vsaka zveza s tujino igra v javnosti večjo vlogo kot pri nas v svobodnem svetu prihod te ali one ruske kulturne skupine.

Kriza je tudi močno prizadela NATO, saj je ruska invazija v Češkoslovaško porušila vsaj navidezno ravnovesje oboroženih sil NATO in Varšavskega pakta. V NATO premišlujejo, ali ne bi kazalo izdelati nov načrt za obrambo Zahodne Evrope, ki bi temeljil na večjem številu divizij ob železni zavesi. Odpade sedaj naravno tudi vsaka misel, da bi Amerika odpoklicala del svojih čet iz Nemčije.

Prihodnji redni sestanek NATO zunanjih ministrov bi se moral vršiti šele decembra. Sedanje stanje ob železni zavesi zahteva, da se zunanji in vojni ministri sestanejo še preje, morda že v septembru ali oktobru. Ko je Eisenhowerjevo življenje viselo na nitki in so se celo zdravniki bali, da jim bo bolnik umrl, so bile iz previdnosti narejene prve priprave za njegov pogreb. Udeležili naj bi se ga tudi državni poglavarji vseh 15 NATO članic. To bi bila tudi prilika za sestanek vodstva NATO. Te pri-

Demokracija se le začela vračati v Tajsko

BANGKOK, Taj. — Kaj naj pomeni svobodna demokracija, je Tajska zvedela šele l. 1933. Takrat je kralj zgubil položaj absolutnega monarha, vendar pa še zmeraj pomenil več kot veliko. V kratki dobi 38 let je dežela imela osem sprememb ustave, sedem vojaških pučev in 15 vlad. L. 1958 se je maršalu Saritu zdelo, da je dežela že sita demokracije, in je zato vveljal pravo diktaturo, ki obstoja dejansko še danes.

Maršal Sarit je umrl l. 1963, njegov političen naslednik je postal maršal Kittikachorn, ki je šele letos v juniju dal deželi znova nekaj svobode. Uveljavil je novo ustavo. V duhu te ustave so bile sedaj v Bangkoku občinske volitve. Pri njih je zmaga opozicijska demokratska stranka, dobila je od 24 kar 22 mandator. Glasom ustave morajo biti razpisane tudi parlamentarne volitve. Kittikachorn jih bo razpisal za konec februarja. Imel bo tudi svojo stranko, glavna opozicijska stranka bo pa demokratska stranka. Poleg obeh strank bo nastopilo še kakih 8-10 malih strank. Vlada mora sedaj še uveljaviti pravice zborovanja, svobodo tiska in besede.

Seveda ne smemo pričakovati, da bo s tem že prišla do veljave svobodna demokracija, kot smo navajeni nanjo pri nas v Ameriki. Pri zadnjih občinskih volitvah je na primer šlo na volišča le 18% vseh upravičenih volivcev. Vlada bo zato dala raziskati, zakaj je bila udeležba pri volitvah tako slaba, saj je posebno mladina s študenti na čelu pokazala izredno veliko zanimanje za politične probleme.

Pasterizirano mleko

V naših mestih z nad 100.000 prebivalci na splošno kupujejo nad 90% samo pasterizirano mleko.

like sedaj ni — hvala Bogu, — toda vodstvo NATO še zmeraj misli, da je treba sestanek čim preje kar samostojno sklicati.

BONN OPOZORIL ZDA NA RUSKE PRETNJE EVROPI

Zahodnonemški kancler dr. Kurt G. Kiesinger je pozval sinoči k sebi poslanika ZDA H. C. Lodgea in mu sporočil stališče vlade glede ruskega ogrožanja Srednje Evrope. Opozoril je ZDA na prihod 7 novih ruskih divizij v Vzhodno Nemčijo namesto 6, ki so od tam odšle v ČSR.

BONN, Z. Nem. — Kancler dr. Kurt G. Kiesinger je sinoči pozval k sebi ameriškega poslanika Henryja C. Lodgea in ga opozoril, da je Sovjetska zveza poslala v Vzhodno Nemčijo 7 novih divizij in s tem povečala njihovo število na skupno 21. Preje je bilo skozi dolga leta tam stalno 20 sovjetskih divizij. Pretekli mesec jih je odšlo 6 od tam v Češkoslovaško in so tam tudi ostale. S tem je seveda sovjetska moč v Srednji Evropi povečana za 7 divizij. Kancler je dejal ameriškem poslaniku, da še vedno ni izključen sovjetski vojaški nastop proti Romuniji, čeprav sovjetski poslaniki v zahodnih državah tako možnost odločno zanikajo v imenu Moskve.

Zahodna Nemčija gleda zaskrbljeno tudi na položaj Zahodnega Berlina. Uradno je že pred nekaj dnevi pozvala tri zahodne sile, naj okrepe tamkajšnje svoje vojaške posadke.

V Bonnu jemljejo resno tudi Titovo oceno položaja v Moskvi. Ta je dejal, da so postali v Kremlju "nepredvidljivi" in sposobni različnih trdih, nespametnih in nasilnih akcij. V Belgradu trdijo, da je prevladala v Kremlju neostalinistična struja in da je od tam sedaj možno pričakovati vse. Prav zato so tudi pozvali rezerve pod orožje in poslali na bolgarsko in madžarsko mejo vojaške okrepitve.

Kancler K. G. Kiesinger se menda še ni čisto opomogel od zahtev in groženj, ki mu jih je tekom svojega obiska v ponedeljek izrekel sovjetski poslanik S. Carapkin. Sovjetska zveza zahteva "radikalno" spremembo zahodnonemške politike. V kolikor

zmeraj mnogo ugibanja o sovražnikovih namerah in željah po velikih ofenzivah, toda novembrske volitve se približujejo s hitrimi koraki in kmalu bo zmanjkalo časa za dolgotrajne ofenzive. Morda jih pa sploh ne bo.

Ima pa Ho Či Minh tudi svoje skrbi. Veseli ga sicer, da mu ameriški politični vrvež daje toliko gradiva za diplomatsko vojskovanje, toda ne sme pozabiti, da od svojega severnega kitajskega soseda ne more pričakovati kaj prida pomoči. Tam je državljanska vojna porušila do tal državno upravo, vse gospodarstvo in promet pa spravila v nered. Vlada v Peipingu je verjetno še zmeraj pripravljena podpirati Ho Či Minha, toda ga ne more tako, kot bi rada zaradi domače zmede. Ho Či Minh dobro ve, da je zanj tudi omejitve kitajske pomoči usodnega pomena.

Zato se lahko zgodi, da bodo zakulisna pogajanja v Parizu dobila kmalu večji pomen, kot ga imajo sedaj. Ta slutnja se širi po Parizu, naši in vietnamski diplomatje pa seveda o tem molčijo kot grob.

Bonn ne bo tej zahtevi ustregel, naj "pripiše posledice sam sebi".

Arabska Liga zboruje

Države arabskega sveta so povezane med seboj v Arabski ligi, pa se kljub temu vneto pripravajo in borijo med seboj.

KAIRO, Egipt. — V Arabsko Ligo je včlanjenih 14 arabskih držav. Ligin vodstvo ima vsakega pol leta redne sestanke. Udeležujejo se jih navadno vodilni diplomatje držav članic. To se godi tudi letos. Sestanek ne bo obravnaval posebnih zadev, zato ima pa rečnih na pretek. Obravnavati mora tudi spore med članicami.

Nekaj več kot za prazen ništa se sprla Sirija in Libanon. Ker se Sirija čuti bolj prizadeta, je začela ovirati blagovni in osební promet. Vpeljala je v ta namen tako visoke prevozne davke, da je trgovina med obeh državama zastopala. Sirija ima istočasno tudi spor s Tunizijo. Trdi namreč, da se je Tunizija vmešavala v sirijske notranje zadeve. Težko si je predstavljati, da bi se tunizijski predsednik Burbija mešal v sirijske zadeve, saj ima svojih domačih težav preveč. Sirija je sprta tudi z iraškim sosedom. Spor je tipično arabske narave. V obeh državah vladajo arabski socialisti, ki prisegajo na arabski socializem, pri čemur ga pa vsak razume po svoje. V Siriji so trenutno na vladi socialistični levičarji, v Iraku pa socialistični desničarji, zato sta obe deželi skregani med seboj.

Star je spor med Savdsko Arabijo in Jemenom. Ker je Naser zaveznik jemenskih republikancev, mora biti sprta s savdskim kraljem Fejsalom.

Podobnih preprirov je med arabskimi državami cela vrsta. Zato je jordanski zunanji minister res velik junak in optimist: izjavil je namreč, da rad prevzame vlogo posredovalca med sprtimi arabskimi brati.

Pri vsem tem je vojno stanje med Izraelom in Arabci ostalo dejansko nespremenjeno. Mimorede se bodo z njim pečali tudi arabski diplomatje na sedanjem Liginem sestanku. Veliko časa pa tej zadevi ne bodo mogli odmeriti.

V Zahodnem Berlinu jih je strah

BERLIN, Nem. — Prebivalstvo Zahodnega Berlina je postalo nekam negotovo v pogledu svoje bodočnosti po sovjetsko-satelitskem vdoru v ČSR in po grožnjah Romuniji. Nihče si ne upa trdno zanikati tako nevarnost za Zahodni Berlin.

Tudi sama vlada Zahodne Nemčije ni prepričana, da položaj Zahodnega Berlina ni brez vsake nevarnosti, zato je zaprosila tri zahodne sile, naj svoje posadke v Zahodnem Berlinu povečajo. Sedaj je tam le 12.000 zavezniških vojakov.

Iz Clevelanda in okolice

K molitvi—
Zveza in Društvo SPB Cleveland prosita člane in prijatelje, da pridejo jutri, v petek, ob osmih zvečer v Grdinov pogrebni zavod na Lake Shore Blvd. k skupni molitvi za pok. Jožeta Intiharja, v Vietnamu padlega sina člana Pavleta Intiharja.

Po pismo naj pride—
Pošta je pustila v uradu AD pismo za go. Josephino Sever, 1063 E. 16 St., Cleveland, ko jo tam ni našla. Piše J. Vidmar, Essen-Karnap, II. Schockenhecke 9., Deutschland.

Prva presaditev srca v mestu—
Sinoči so v Cleveland Clinic presadili srce smrtno ponesrečene 25 let stare Mrs. Barbara Smith iz Blytheville, Ark., v 50 let starega Akrončana Delletha H. Lawsona Sr. Operacija je uspela. Bila je prva v Clevelandu, pa 40. na vsem svetu. Presadili so tudi pokojničine ledvice v dva možka.

Predrag kruh—
Pet velikih pekarij, ki oskrbujejo severovzhodni Ohio s kruhom in drugim pecivom, se ni pritožilo proti obožbi, da so skupno določale cene kruhu in pecivu in se domenile tudi glede svojih ponudb pri dobavi peciva šolam in drugim javnim ustanovam in podjetjem.

Zahvala—
Slovenska šola Sv. Vida se najlepše zahvaljuje g. Karlu Mauserju za njegov velikodušen dar.

Mao se spet premislil

HONG KONG. — Politični opazovalci kitajskih homatij so prišli do sklepa, da je tovariš Mao zgubil vsako upanje, da bi mogle njegove rdeče garde izvesti kulturno revolucijo. Spoznal je, da se voditelji rdeče garde bolj pulijo za oblast kot za njegove ideje. Zato se je zadnje čase naslonil na koalicijske kmetov, vojakov in delavcev, torej na kombinacijo, ki je l. 1917 pomagala Leninu do prevzema oblasti v Rusiji.

Koalicijske se prav pridno udeležuje. Je že v celi vrsti provinc zasedla vse tiskarne in prevzela vse liste. Tako more le ona "kovati" javno mnenje. Rdeča garda je popolnoma potisnjena na stran. Ali se bo brez odpora vdala v usodo, to je pa drugo vprašanje. V zvezi s spremembo Maovih misli je začel pihati oster veter proti kitajski inteligenci. Nanjo vali sedaj Maova okolica vso odgovornost za napake, kar jih ni napravila rdeča garda. Preganjanje inteligence se vrši po istem vzorcu, po katerem je Mao še pred meseci preganjal vse nekdane komuniste, ki se niso hoteli ukloniti njegovi filozofiji. Vse to kaže na novo dobo kitajske kulturne revolucije, ne pa na njen konec.

Volivna vprašanja

WASHINGTON, D.C. — Republikanski glavni stan je doagal, da se volivci trenutno zanimajo na 1. mestu za vprašanje vojne v Vietnamu, na 2. za nasilje in nered, na 3. za zločine in kršenje zakonov ter na 4. za davke.

Prve porotnice

LANSING, Mich. — Michigan je bila prva država Unije, ki je dovolila sprejem v sodne porote tudi ženskam. To se je zgodilo leta 1915. Sledila sta ji državi Maine in Utah, nato pa še ostale.

NAROCNINA:

Za Združene države:
\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Za Kanado in deželo izven Združenih držav:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

Koliko denarja bo imel novi predsednik?

Sicer ga še nimamo in mu niti ne vemo imena, pa vendar se poklicni strokovnjaki že ubadajo z ugibanjem, koliko denarja bo novi predsednik dobil v proračunu in koliko se mu ga bo nabralo na koncu štiriletna doba.

Koliko denarja bo dobil v januarju 1969 ni težko uganiti. Komaj toliko, da bo lahko pokrili tekoče izdatke. Morda pa še niti toliko ne. Za to ne odgovarja predsednik Johnson, odgovornost pada na nerazumljivo zanikrno gospodarjenje v Kongresu. Kongresniki in senatorji se ne menijo za ravnotežje med dohodki in izdatki, najmanj seveda v mesecih volivne kampanje. Zato še ne moremo soditi, kako velik bo primanjkljaj na koncu letošnjega leta. Ne bomo se čudili, ako si bo novi predsednik moral pomagati celo s prehodnim posojilom.

V podobnem položaju bo novi predsednik do konca junija 1969. Na svobodno razpolaganje mu ne bo ostalo ničesar, ker kaj takega ni predvideval Kongres, ko je izglasoval letošnji proračun. Morda bo to stanje v federalni blagajni še celo poslabšalo, ako bo namreč Kongres odobril še dodatne izdatke, ki niso nikjer predvideni.

S 1. julijem 1969 bo seveda položaj drugačen. Do takrat bi moral novi Kongres izglasovati tudi nov proračun za dobo od 1. julija 1969 do 30. junija 1970. Je pa že postala tradicija, da Kongres zmeraj zamudi rok za več mesecev. Ga bo tudi prihodnje leto, saj se novi Kongres ne bo dosti pomladil, kot kažejo vsi politični znaki.

Seveda pričakujejo vsi, da se bo prihodnje leto končala vietnamska vojna. Dokazov za tako pričakovanje nimamo, imamo le upanje. Če bi bilo vojskovanje res končano, potem bi odpadlo mesečno \$2-3 milijone stroškov za Vietnam in te bi predsednik lahko porabil drugje. Tudi to upanje se nam zdijo pretirano.

Tudi takrat, ko bo podpisano premirje, ne bo mogoče prepričati vseh izdatkov že prve tedne. Vseh vojakov ne bo mogoče poslati domov že prve tedne, nekaj jih bo moralo ostati v Vietnamu morda še cela leta. Ni tudi mogoče na hitro roko prepejati domov vsega materiala, kar se ga je nabralo tekom let, in ga razprodati. Odpovedati je treba dalje vse pogodbe za vojni material in se pobotati z dobavitelji za odškodnino. Ta gre lahko v milijone, kot smo to videli še pri vseh naših vojnah v tem stoletju.

Likvidacija vojskovanja v Vietnamu ne bo ravno poceni. Čim več bo zvezanih stroškov z njo, tem manjši bo prebitek, ki bo ostal v federalni blagajni pri postavkah o vietnamskem vojskovanju. Tako lahko rečemo mirno, da bodo stroški za vojskovanje v Vietnamu padali le postopoma in da se bo padanje zavleklo za 6-12 mesecev. Na hitre "prihranke" v Vietnamu ne bo zato mogel novi predsednik računati, ako se bo hotel držati stvarnosti.

S hitrimi prihranki v vojskovanju v Vietnamu ne bo torej dolge mesece nič. Je previdnejše, da predsednik z njimi ne računa kot z nečem, kar je čisto zanesljivo. Kar bo prihrankov, jih bodo hitro absorbirali povečani izdatki za druge federalne obveze.

Najprvo se zmeraj zadolžujemo, za nove dolgove je treba plačevati nove obresti. Na videz niso to veliki izdatki, toda z leti se hitro naberejo milijoni.

Dalje ni nobenega izgleda, pa tudi nobenega upanja, da bi draginja začela popuščati. Če bi tudi prežale vse koronine, ki iz njih poganjajo nove oblike dragine, bi se to čutilo šele čez leto ali dve. Če bo rastla draginja, bodo prišli federalni uradniki in zahtevali večje plače, prišli bodo zavarovanci Social Security in zahtevali večje pokojnine. Z draginjo bodo rastle tudi stroški za socialno politiko, za prosveto, za zdravstvo, za podpiranje držav in občin, za preganjanje revščine itd. Vsaka med temi postavkami bo zahtevala nove milijone. Odkod naj jih predsednik vzame? Novi Kongres bo po vsej priliki zelo konservativen in ne bo rad pristal na izdatke za socialne cilje. To ima pa lahko težke politične in socialne posledice, ki bodo naglne senatorje in kongresnike, da bodo kar na hitro sklepali o izdatkih, ki ne bodo ravno zmeraj temeljili na racionalnih predvidevanjih.

Koliko novega denarja bo predsednik imel na razpolago za vse te namene?

Najprvo denar, ki gre sedaj v vojskovanje v Vietnamu. To znaša mesečno \$2-2.5 milijona. Recimo, da bi se od tega zneska dalo dobiti le \$1.5 milijon, to bi bilo na leto okoli \$18 milijonov, morda pa tudi le \$15 milijonov. Dalje je treba vpoštevati, da rastejo ne samo dobički pri podjetjih, ampak tudi zaslužki uslužbencev vseh vrst, to bi pomenilo za federalno blagajno letni prirastek do \$20 milijonov. Vsega skupaj bi torej lahko prišlo v federalno blagajno \$35-40

bilijonov. To je sila visok znesek, zato bodo tudi apetiti nanj veliki. Najprvo bi konservativni Kongres hotel znizati davke. Letos tega ni mogel storiti naravnost, je pa storil to po ovinku: omejil je izdatke. Pri gornjem novem denarju si pa ne bo dal dopovedati, da je denar potreben za nove izdatke. Bo gladko znizal davke. Kar bo pa potem ostalo, bo predmet za boje med federalnimi agencijami, katera naj za svoje izdatke več dobi od večjih dohodkov.

Ponovila se bo torej igra, ki smo jo prvič doživeli kmalu po Eisenhowerjevi zmagi za predsednika, ko je Kongres znizal davke. Potem smo to doživeli za časa Kennedyjevega in Johnsonovega režima. Zakaj ne bi tega dočakali ponovno?

Če bi torej novi predsednik res mislil, da mu bodo prihranjene skrbi za dober proračun, se bo najbrž hudo motil, naj mu strokovnjaki napovedujejo, kar hočejo. Naj se rajše zaneše na prakso in tradicijo, ga vsaj ne bo do l. 1971 bolela glava.

BESEDA IZ NARODA

Škof dr. M. Držičnik bo koncem tedna zopet v Clevelandu

CLEVELAND, O. — V manj kot eni uri nas je veliko letalo prineslo iz Washingtona v Cleveland, kmalu po 5h popoldne v petek, 30. avgusta. Čisto do letala so prišli otroci clevelandskih slovenskih šol v spremstvu svojih staršev, oblečeni v narodne noše. Z velikim šopkom rdečih nageljnov so pozdravili slovenskega škofa in mu izrazili iskreno dobrodošlico. Potniki, ki so prispeli z letalom in oni, ki so čakali na letališču, so občudovali lepe narodne noše in spraševali, kdo je visoki gost, ki so ga prišli pozdravit.

Po prijaznem razgovoru s skupino Slovencev nas je Father Mihelič odpeljal s svojim avtom v župnišče pri Sv. Lovrencu, kjer je sedaj škofov "glavni stan".

V nedeljo dopoldne ob pol 10h je škof Držičnik obiskal tukajšnjega škofa g. Isenmanna, ki ga je izredno prijazno sprejel in ga takoj povabil na posvečenje novega clevelandskega pomožnega škofa.

Po prijetnem obisku pri škofu sva se peljala k "Lurški votlini" na Chardon Rd. Velika množica Slovencev se je zbrala okrog Lurške votline, kljub temu, da sta bila dva praznika skupaj in so nekateri tje dneve že porabili za zaključek počitnic in šli na potovanje, tudi vreme ni nič kaj dobro kazalo. Verni Slovenci so zbrano sledili škofovi maši. Na škofa je napravilo globok vtis lepo petje med mašo, ki sta ga vodila g. Rigler in g. Knez. Krasen je bil pogled na slovenske in belokranjske narodne noše. Najbolj ganljiv je bil pogled na dolge vrste mladih in starejših, ki so se pomikali proti obhajilni mizi in prejeli med mašo sv. obhajilo.

Z veliko pozornostjo je množica sledila pridigi. V preprostih in globokih besedah je peti naslednik svetniškega škofa Slomška govoril o Marijinem češčenju in o Marijinih božjih potih in romanjih doma v Sloveniji. Slovenci so Marijin narod. Njihovi apostoli sv. Modest, sv. Ciril in Metod, božja služabnika Slomšek in Baraga, vsi so bili veliki Marijini častilci. Marijinemu varstvu so se verni Slovenci vedno izročali in tako še delajo danes.

Govoril je o Baragi in Slomšku. Priporočal, da molimo, da bosta čimprej dosegla čast oltarja.

Zahvalil se je za darove za Slomškovo beatifikacijo in priporočal pristop k Slomškovim krožkom. "Sveta vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do prave, zveličavne omike". Ta Slomškov rek je ponavljal, ko je bodril, da ostanemo zvesti sveti veri in svojemu materinemu jeziku. "Posebno ve, ljube matere, učite svoje otroke slovenskega jezika in lepih slovenskih pesmi. To je velik zaklad, ki ga mi Slovenci imamo," je dejal škof.

Po maši, ob 1h popoldne se je

vršil banket v Slovenskem domu na Holmes Ave. Štajerski klub je pripravil ta banket v počastitev mariborskega škofa.

Prav tako je tudi Štajerski klub s svojim delavnim predsednikom g. M. Savernikom na čelu pripravil pester spored po banketu. Zastopniki raznih društev in otroci slovenskih šol so pozdravili škofa. Škof je bil poseben vesel otrok slovenske šole, ki so ga tako lepo pozdravili v slovenskem jeziku.

Na koncu je spregovoril škof in se najprej zahvalil za vse. V enem izmed pozdravov je bila izražena želja, da bi se kmalu srečali v Rimu ob beatifikaciji božjega služabnika A.M. Slomška. Škof je izrazil isto željo in potem razlagal, kako daleč je že beatifikacijski proces. Govoril je o mariborskem bogoslovnem semenišču, ki ga sedaj zidajo. Hvala Bogu, zadnja leta je doma toliko duhovniških poklicev, da je ljubljansko bogoslovje, ki zaenkrat služi za vse tri škofije, postalo premajhno. Mariborski škof je iskal v Ljubljani, da kupi kako primerno hišo, kjer bi mariborski bogoslovci stanovali; ko ni mogel ničesar primernega najti, so se odločili, da nadzidajo stolno župnišče v Mariboru. Tako bodo naredili prostor za 60 bogoslovcev. Zadnji trije letniki bogoslovja bodo sedaj v Mariboru in profesorji se bodo vozili iz Ljubljane v Maribor. Omenjal je tudi dijaško semenišče v Mariboru; to semenišče se nahaja v prostorih samostana mariborskih očetov franciskancev; dijaki sicer hodijo v državno šolo, vendar ostanejo z ozirom na duhovski poklic zelo zvesti. Omenjal je tudi zadevo "Slovenika" v Rimu; razlagal njegov pomen in važnost; akcijo za njega pa priporočal.

V ponedeljek jutraj se je škof odpeljal z letalom v Kalifornijo, od koder se vrne v petek zvečer ob 7h.

Father Varga

Zahvala obiskovalke

CLEVELAND, O. — V prijetno dolžnost si štejem, da se pred povratkom v rodno Slovenijo najprizrečnejše zahvalim vsem dragim sorodnikom, dobrim prijateljem in znancem za vse lepe in vesele ure, ki sem jih preživela v prelepem Clevelandu, na obisku pri mojem dragem sinu Franku Lovku, 1049 E. 67 St.

Od Vas, dragi moji, se poslavljam z veliko ljubeznijo in spoštovanjem. Ta obisk mi bo ostal v nepozabnem spominu, saj sem doživela toliko ljubeznivosti, prijaznosti, dobrotljivosti in naklonjenosti.

Srečala sem se s številnimi rojaki iz mojega rojstnega kraja. Vsi so bili nadvse prijazni. Kogarkoli sem pozdravila, mi je vrnil pozdrav z veselim nasmehom na ustnih. Kako taka ljubeznivost in prijaznost dobrode!

Zato ljubljani, dobri prijatelji, sprejmite vsi mojo prisrčno zahvalo, ko se ob povratku od Vas poslavljam in Vam podajam hvaležno roko v slovo.

Zbogom, dragi, v mojem sreč

nikoli pozabljeni! Vaša hvaležna

Marija Lovko

Vabilo na piknik

CLEVELAND, O. — Slovenci! Prisrčno ste vabljeni na Slovensko pristavo v nedeljo, 8. septembra. To bo nedelja, ki naj nas vse opominja na naše prisege v borbi proti komunizmu. Dnevi septembra so spomini na borce Grčaric in Turjaka. To sta dva spomenika, obilita s krvjo slovenskih protikomunističnih borcev.

V uslugo vsemu občinstvu bo ves spored izvršen v popoldanskim urah. Darovanje sv. maše bo ob treh popoldne.

Kakor mi je znano, bo zelo dobro preskrbljeno za okrepčilo našega — srednjaka in žejaka.

Ko mislim na vas, kuharice, ne morem pozabiti nikogar ne vas ne naše — pekarice, katere ste nam vedno posregle s kakim pecivom. Tudi tokrat vas vse skupaj naprošamo za to uslugo. Hvala že vnaprej!

Pridite vsi Slovenci, bili to stari ali novi, kajti čast, katero naj podamo, bo podana spominu slovenskih junakov, junakom Grčaric in Turjaka.

Na svidenje!

Za krajevni odbor TABORA: Filip Oreh

Upokojencem v Newburgu

MAPLE HTS., O. — Vsem članom in članicam Kluba slov. upokojencev v newburškem okrožju, ki niste bili na klubovi seji 28. avgusta, sporočam, da je bilo sklenjeno, da napravimo izlet z avtobusom v Presque Isle v Pennsylvaniji 11. septembra. Vožnja bo plačana iz klubove blagajne, za hrano bomo pa plačali sami.

Tisti, ki se želite udeležiti izleta, sporočite to takoj tajnici kluba Antoniji Stokar, tel. 524-7724, da bomo vedeli naročiti avtobuse. Ako bo prostora odveč, bomo sprejeli tudi nečlane, toda ti bodo morali plačati vozno.

Pozdrave vsem upokojencem in vsem čitateljem lista!

Anton Perušek

Beri — premišluj!

"Premožen sem in bogat in nič ne potrebujem, pa ne veš, da si beden in pomilovanja vreden in ubog slep in nag." (Razodetje sv. Janeza 3, 17)

EUCLID, O. — Velikokrat imamo v življenju priložnost srečati ljudi, ki smatrajo, da niso odvisni od nikogar. Življenje se jim smehlja, saj posedujejo — zdravje, premoženje, ki so si ga pridobili, jih ne dela takih, ki so ubogi. Videz, srečni so! Toda neizbežna usoda, da iz dneva v dan postajamo — starejši, kako hitro vse mine, da tožimo s tisto otožno melodijo "Ah mladost ti moja, kam prešla si, kje si...?"

Ko se oziramo na prehojeno življenjsko pot, se nam zdi, da je vse, kar je, vtonilo v večnost, bilo le — sanje ene noči. Ko smo s prvo zavestjo življenja hrepeli z neutešeno žejo po sreči, smo mislili, ko to in to dosežemo, pa bomo srečni. Eno ali drugo smo morda dosegli, toda sreče ni bilo! Ko smo šli skozi življenje, smo kljub vsemu doseženemu čutili neko praznino, neki nemir. Prešeren je pel: "Srce je prazno — srečno ni!"

Če smo že takrat, ko smo mladi, zdravi, v vseh udobnostih, ki nam jih današnja tehnika nudi, nemirni, hrepeneči po nečem boljšem, kaj šele potem, ko srečamo starost, bolezen, zapuščeno! — Je to vsa tista sreča, o kateri sem sanjal v rani mladosti? Je to cilj in namen človeka na zemlji?

Pojdi in spoznaj svojo notranjost v sebi, daj pošten odgovor samemu sebi, čemu živiš — kaj

je končni cilj, namen človeka na zemlji?!

Pred nekaj dnevi sem čital, da je ravnatelj neke višje šole V. A. Suhomlinski, dopisni član Akademije za vzgojne vede, v časopisu "Liternaturnaja Gazeta" dne 27. marca 1968 priobčil svoj dopisovanje z nekaterimi mladimi ljudmi. Neko pismo je zanimivo prav z verskega stališča. Piše 16-letna dijakinja: "Gotovo bom postala kmalu verna. K veri me ne poskušajo spreobrniti kaki fanatiki, kot se rado to pravi, ampak... se nekaj dogaja v moji duši. Kaj takega sama ne razumem. Na predavanjih nam vedno govore, da je človek prav tako umrljiv kakor krava in konj. Nesmrtnost duše — to naj bo pravljica za otroke, ki ponižuje človeka. Dekle dodaja, da se to seveda ne naglašava v tako grobi obliki — ampak — "jaz razumem zadevo prav tako." Verjemite mi: Ko si je neki profesor pri predavanju brez prizanašanja prizadeval dokazati, da je človek po bioke-mični plati prav tako bitje, kot žival, nisem zvečer mogla zaspati. Začenjam se pogrezati v religiozni svet. V njem iščem, če tako hočete, rešitve pred neusmiljenim materializmom, ki se mi zdi kot brezdušna in slepa sila. Pomagajte mi, da najdem kakšno stališče. Kako naj se oprostim, nasilne misli, da bodo z mojo zavestjo minuli tudi svet, sonce, zvezde — naravno le zame."

Suhomlinski navaja to pismo kot dokaz, da se morajo verska vprašanja pojaviti tudi sama od sebe, brez vpliva cerkvenih ustanov, dasi do sedaj tega mnogo marksisti niso priznali. Kot "marksistični humanist" noče poniževati pogledov, ki jih zastopa mlada vpraševalka. Rajši zavrača tiste, ki mislijo, da bodo norčevali iz posmrtnosti. Kdor pravi, da človek zgine brez sledu, prav tako kot žival, poniža človeka tako, da bi se moglo najti kaj hujšega. Tako in podobna protiverska propaganda, pravi, žene ljudi bolj v cerkev kot ateizem.

Sam pa išče odgovora drugod. Človek naj bi ne čakal, kaj bo doživel v večnosti, ampak naj bi iskal pota v nesmrtnost že tukaj — skozi ustvarjalno delo. Pot do zmage nad smrtjo se imenuje ustvarjalnost.

S tem Suhomlinski ni odgovoril prav ničesar. Njegov odgovor se ne razlikuje od tistega, ki ga zavrača; ne dotika se temeljnega vprašanja: Ali je človek res le neka žival, je njegova dejavnost res le sejanje v veter, da po smrti res od njega nič ne ostane? Ne dvomim, da je tisto dekle s takim odgovorom tako razočarano, kot smo mi.

Na to osnovno vprašanje je en sam jasen odgovor, da! Razodeta vera krščanstva mi daje vse — in ne vera mi vse jemlje! Pred to vero stoji slednji, ki veruje v eno ali drugo smer. Verniki smo vsi. Veruješ, da si človek — ki se ni sam sebe naredil — ali veruješ, da si se — da ni vzroka, ne cilja, ne namena tvojemu življenju?!

Logično — ne razlikujemo se od živali. Kako temno mora biti duševno obzorje takega "vernika", ki zanika človeško naravo v urah zapuščeniosti, bolezni, starosti, njemu taka "vera" res vse jemlje. Kako bi si s svojim trpljenjem lahko dal vrednost, ki nekje znani mislec škof Fulton Sheen o njej tako lepo razpravlja:

"Ni večje tragike na vsem svetu, kot je ta, da trpljenje ni izrabljeno. Pomisli, koliko trpljenja je po bolnicah, med ubogimi, zapuščenimi... Pomisli še, da vse to trpljenje je izgubljeno? Koliko od teh brezdomcev, trepih, zavrženih, križanih duš reče z Našim Gospodom v trenutku spremenjenja (pri sv. maši): "To je moje telo, vzemi ga?" In še, kaj bi mi mogli odgovoriti: Tu je moje telo, vzemi

ga. Tu je moja duša, moja delavnost, moja moč, vse, kar posedujem, vse kar imam, je Tvoje! Vzemi, posveti, Tvoje je.

S Teboj sebe darujem Tvojemu nebeškemu Očetu, da se On ozre na to veliko daritev in vidi samo Tebe, svojega ljubljenega Sina, nad katerim ima svoje dopačenje. Spremeni ubogi kruh mojega življenja v Tvoje nebeško življenje. Predrušči okus vina iz mojega zgubljenega življenja s Tvojim Duhom; združi moje srce s Tvojim Srcem; moj križ v Tvoje križanje. Ne daj, da bo moja žalost v zapuščenosti zavržena brez plačila. Skupaj, kakor mala kaplja vode se potopi v vinu pri darovanju v kelihu, naj se moje življenje zedini s Teboj; daj, da bo moj križ spojen s Tvojim velikim Križem, tako da mi pridobi veselje in večno srečo združeno s Teboj."

Naj te misli nas pripravijo za slovenski misijon v Euclidu pri Sv. Kristini, ki se vrši od 15. do 22. septembra. Da bi se največje besede našel razrahljano grudo naših src. Naj ne gre brezbržno mimo tebe! Ne daj, da bi v tebi našel: "... da je seme padlo na pot, ki ga pohodijo; na skalo, ki nima zemlje; med trnje, ki ga zažušči. Naj pade med take, ki božjo besedo z veseljem poslušajo in ohranijo, da če ne stoteri, šestdeseteri, pa vsaj trideseteri sad obrodijo za večnost. A.T.

Zdravniki in cigarete

Nacionalni zavod za proučevanje javnega mnenja ugotavlja, da so uspehi štiriletnega boja proti kajenju cigaret v ZDA razmeroma skromni med drugim zaradi premalo odločnega stališča zdravnikov. Anketa, ki jo je izvedel ta zavod, je pokazala: 77 odstotkov zdravnikov smatra za svojo nalogo, prepričati o škodljivosti kajenja tudi tiste paciente, pri katerih še ni vidnih posledic, vendar samo 38 odstotkov zdravnikov tudi svetuje bolnikom, naj pustijo cigarete. Nadstiri petine (88 odst.) zdravnikov prepove kajenje tistim bolnikom, pri katerih ugotovijo boleznih dihal, pljuč, srca ali ožilja. Med zdravimi kadilci jih je malo, ki opustijo cigarete, če jim tako svetujejo zdravniki. Dve tretjini zdravnikov je odgovorilo na anketno vprašanje, da za zdaj ni učinkovite metode za pomoč tistim pacientom pri opuščanju kajenja, ki bi to želeli, a sami nimajo dovolj trdnosti volje.

O svojem odnosu do kajenja je povedalo 60 odstotkov zdravnikov, da so zaradi lastnega zdravja pustili cigarete. Le nekaj anketiranih zdravnikov je omenjalo finančne in druge razloge (razen zdravstvenih). Med tistimi, ki so se odvadili kaditi, jih je bilo 37 odstotkov, ki so kadili 20 ali več let. Precej zdravnikov, ki še kadijo, je resno poskusilo enkrat ali večkrat, vendar jim ni uspelo opustiti kaje.

KRT — MODRIJAN

Nad zelenim travnikom je švigala sem ter tja lahkokrila lastovica in si lovila v zraku muh, mušic in drugih žuželk. Kar uglela po tleh lesti črnega krta. "Ej, ti možiček črni!" mu začebeta prezirljivo, "da si pameten kot jaz, ne bi iskal črvov pod zemljo, ampak zgoraj na belem dnevu. Glej, koliko povzroči jaz teh kmetičevih sovražnikov, ki mu objedajo listje in sadje. Kaj dobiš tam v zemlji? Skoraj nič!"

"Prav, prav," odgovori lastovici modri krt, "ali tega mi vendarle ne moreš oporekati, da so skriti in hinavski sovražniki hujši od znanih in očitnih. In glej, takih iščem jaz. Da, oni so hujši, ker izpodjedajo same korenike, ki so vir življenja."

Kaj je hotela lastovica reči na ta odgovor?

"Prav praviš, striček!" je dejala in odletela.

Dragotin Kette

F. S. FINZGAR:

MIRNA POTA

"Surovina!" je zagodrnjal Strgar, raztrgal pismo in koščke vrgel na ogenj, da nihče ni zvedel za zlobno zavist mladega Šoliča. Vesel je bil, da je bil Šoličevo ponudbo za zvezo v špekulantsko podjetje tako odločno odbil. "V prepred dereta oba, oče in sin," je na glas izrekel in se nejevoljen sprehodil po sobi. Sam sebe je bil vesel, da je priganjal k poroki, čeprav so drugi, zlasti mama, svetovali, naj odloži za po veliki noči. "Kar je sklenjeno, je sklenjeno," jim je odločno ugovarjal. "Če je njima prav, mora biti prav tudi nama. Mene poznate, da vse želim vljenjem nisem bil nikoli stric počasne. Zato tudi pri tej zadevi ne bom očakoval, kaj si bodo obreklijvi še izmislili zoper nas vse."

Tisti ponedeljek pred poročno nedeljo je stopil sodnik dr. Slak do krčmarice pri "Belem volu", da bi naročil fantovščino za sredo zvečer. Krčmarica je sprejela naročilo z največjim veseljem in mu obljubila, da se bo potrudila na zadovoljnost vseh gostov. Jasno je, da večerja ni ostala prikrita. Strgarica je koj prišla k "Belemu volu". S krčmarico sta naredili načrt za večerjo, mnogo priboljškov si je pridržala Strgarica in ji ob slovesu naročila: "Molči! Nikomur ne zini besedice!"

Ob vseh skrbih je sredi za fantovščino hitro potrkala na vrata. Rudi je bil prvi pri "Belem volu". Sodil je, da se mu bo treba le še kaj pogovoriti s krčmarico. Ko je odprl vrata v sobotarsko sobo, je začuden obstal. Soba je bila vsa v zelenju, v venčih iz smrečja po steni so bili zataknjeni šopki rož iz južnih krajev, miza je bila pogrnjena s snežno belim prtom.

"Gospa, kaj pa je to?" "To je majčken pozdrav našemu ljubemu gospodu doktorju, ko jemlje slovo od samskega stanu."

"In kdo si je vse to izmislil?" "Kdo neki! Mi vsi, ko vas imamo tako radi!"

Toliko da je Rudi spregovoril še nekaj besedi s krčmarico, so že privreli sobotarji, to pot vsi hkrati in slovesni. Rudi je ostrmel. Vsi so bili prepričani, ko je Rudi pogledal po sebi, da se je sramoval, ko se ni oblekel bolj slovesno. Hrupno so ga pozdravljali, mu stiskali roko, potem si šele ogledali okrašeno sobo. Primož je še obstal sredi sobe, ko so drugi že sedali. Gladil si je dolge brke, kamor se mu je okesilo nekaj zrn ivja. Potem je dvignil roko in iztegnil kap zalec, ki je v nizki sobi dosegel skoro strop. "Ali vidiš, Rudi? To je zelena in cvetoča pomlad nas samskih fantov, a ti se odpravljáš na pot v vroče poletje zakonskega življenja. Ali imaš dovolj poguma?"

Namesto Rudija so odgovorili vsi: "Ima ga, ima ga!"

Primož je povedal roko: "Blagor ti. Jaz ga nisem nikoli imel in ga nimam danes. Blagor, blagor ti!"

Primož se je sesedel na svoj povišani stol. Vsi so za hip utihnili, ker so opazili na njegovem licu mračno grenkobo, ki je ni zlepa razodel.

Na srečo sta obe točajki začeli naglo razstavljati po mizi krožnike in pribor in rešen molk predramili. Toda beseda se še ni sprostila. Zato se je spet oglašil Primož, ki se mu je mračni obraz ujasnil: "Klasično izobraženi fantje smo. Zato naj se vse vrši po latinskih pravilih. Ob juhi so rekli: conticuerunt omnes — vsi so umolknil. Po drugi čaši vina: coeprunt loqui — začeli so se pogovarjati — in po sedmi čaši: rumor fit — nastane že hrup. To naj je klasični spored nocojsnje večerje. Bog žeg-naj!"

Prav po tem starodavnem vzorcu se je zgodilo. Ko se je zalesketalo v brušenih kozarcih staro vino, so dobili vsi dar govora. Napitnica za napitnico je šla krog mize, dokler niso pozvali tudi Primoža, naj spregovori še on.

"Oprostite, prijatelji, prvi sem govoril jaz. Naj govorim še zadnji: Živela svoboda! Svoboda domovine, svoboda naroda — in tudi moja."

Zaploskali so mu in izpili do dna.

Kljub toliko govorom večerje ni hotelo biti konec. Na mizo so točajke prinašale novih prigrizkov, slaščic in dve veliki torti, lepo okrašeni in z napisom. Rudi prijateljem. Rudi je ob vseh teh dobrotah takoj osledil roko Strgarjeve mame, a je ni izdal. Po Primoževi kratki in izvirni napitnici je moral spregovoriti tudi on. Bil je ganjen, da so se mu tresle ustnice in se mu je beseda zatikala. Nazadnje je z velikim premagovanjem le začel:

"Preljubi in predragi prijatelji! Niti malo nisem slutil, da se imamo tako radi in da bo zame poslovljni večer od mojega fantovskega življenja tako lep in vendar bridek. Nič drugega vam ne morem povedati razen tega, da moje srce prekipeva od hvaležnosti in je v njem tudi iskrena prošnja: ostanite mi zvesti prijatelji, moja zvestoba do vas bo trdna do groba."

Rudiju so pritekale solze, vse omizje je vstalo, vsi so se zbrali krog njega, ga objemali in poljubljali.

Krčmarica in točajki so stale pri vratih, vse tri dvignile bele predpasnike in si otirale solzne oči. Krčmarica je bolj vzdihnila, kakor izgovorila: "Kako je lepo, ko se imajo tako radi!"

Dokaj čez polnoč je že bilo, ko so vsi spremili Rudija do njegovega stanovanja. Za slovo so mu pod oknom še zapeli, preden so se razšli.

Drugi dan je že vse govorilo, da starodavno mesto ob Savinji tako imenitne in lepe fantovščine še ni doživelo.

XII

Poroko so določili za tretjo nedeljo po Treh kraljih. Rudi je šel že prej k opatu in ga prosil, naj dovoli, da ga poroči z Irmo njegov sošolec, sedaj profesor bogoslovja, ki je študiral v Parizu in Rimu — dr. Stanko Uratnik.

"Z veseljem," mu je odgovoril opat. "Le povabite ga in mu povejte, naj bo moj gost. Imam lepo sobo za goste in ta bo zanj pripravljena."

Rudi ga je povabil. Stanko se mu je z veseljem odzval. Tako je bilo vse urejeno za poroko. Vsem je bilo hudo, da se Irmin brat ni mogel udeležiti poroke. Irmi je poslal lepo poročno darilo in se opravičil, da ne more od predavanj. Strgar pa je urejal in odrejal po svoje. Naprosil je po mestu vse najlepše kočije. Strgarica je menila, da je dveh kočij dovolj.

"Ni res," je odklonil Strgar. "Mi smo kmečka kri, zato naj bo le po naših starih navadah, ko se moži hči z grunta. Prva kočija bo za ženina in starešino, za višjega sodnega svetnika, ki ga je Rudi naprosil za pričr. Druga kočija je za druga dr. Janka Vrščaja in nevesto, tretja za teto in botrico, četrta in peta za družice, šesta za oba strica in teti."

"In sedmi voz naj bo lojtrski za muzikante progarje," mu je ponagajala žena, "da bo vse dovolj kmečko."

"Jezik nagajivi!" ji je oporekel Strgar, ki je bil s poroko svoje najdražje ves zaposlen. "Nič se ne boji! So že drugačni progarji naročeni."

(Dalje prihodnjič)

DIREKTNA TELEFONSKA ZVEZA Z MESTNO HIŠO

CLEVELAND, O. — Nedavno je clevelandska mestna hiša vpeljala novi direktni telefonski sistem. Nova glavna številka Mestne hiše je: 694-2000. Vsi poklici se lahko zvežejo z različnimi oddelki mestne uprave, vendar ta prosi meščane, da se poslužuje direktnih številk raznih oddelkov. Te so:

Županov urad	694-2220
Mestni svet	694-2840
Mestni servis	694-2467
Občinski razvoj	694-2791
Občinski odnos	694-3290
Pritožbeni oddelek	694-2900
Zdravstveni oddelek	694-2525
Dohodninski davek	964-2070
Mestna elektrika — računi	694-3130
Mestna elektrika — okvare	694-3156
Pristanišča	694-2708
Posestva	694-2484
Rekreacijski oddelek	694-2561
Smeti in odpadki	694-2905
Kanalizacija	694-2386
Računi za vodo	694-3130
Socialno skrbstvo	694-2321
Življenjske statistike	694-2315

Policijski oddelek ima dve telefonski številki: 621-1234 in 621-1270
Gasilski oddelek ima dve telefonski številki: 621-1212 in 621-1223.

(Izrežite in uporabljajte v morebitni potrebi)

SZ še zainteresirana na potsdamski pogodbi

Sovjetska zveza je 3 dni po vdoru v ČSR poslala vzhodnonemške čete domov, ker po dogovoru v Potsdamu poleti 1945 Nemčija ne sme imeti nobene vojske.

MOSKVA, ZSSR. — Da je bil ruski vdor v Češko slabo pripravljen, dobivamo zmeraj nove dokaze. Ko so v Moskvi skleпали o tem, kdo naj se vdora udeleži, so vključili tudi vzhodnonemške divizije. Raba vzhodnonemških divizij zunaj državnih mej je tvegana zadeva. V smislu znane potsdamske pogodbe iz l. 1945 med Ameriko, Rusijo in Anglijo, ne sme biti Nemčija oborožena. To točko so pozneje zahodni zavezniki prelomili in oborožili Zahodno Nemčijo, proti čemur so v Moskvi protestirali in kot protest dovolili tudi vzhodnonemški vladi, da ustvari svojo armado. Dokler ta armada živi znotraj nemških mej, zavezniki ne morejo njenemu obstoju ugovarjati. Drugačen položaj nastane, ako gredo vzhodnonemške čete čez mejo, na primer v Češkoslovaško. Takrat imajo zahodni zavezniki vso pravico, da proti temu protestirajo v Moskvi.

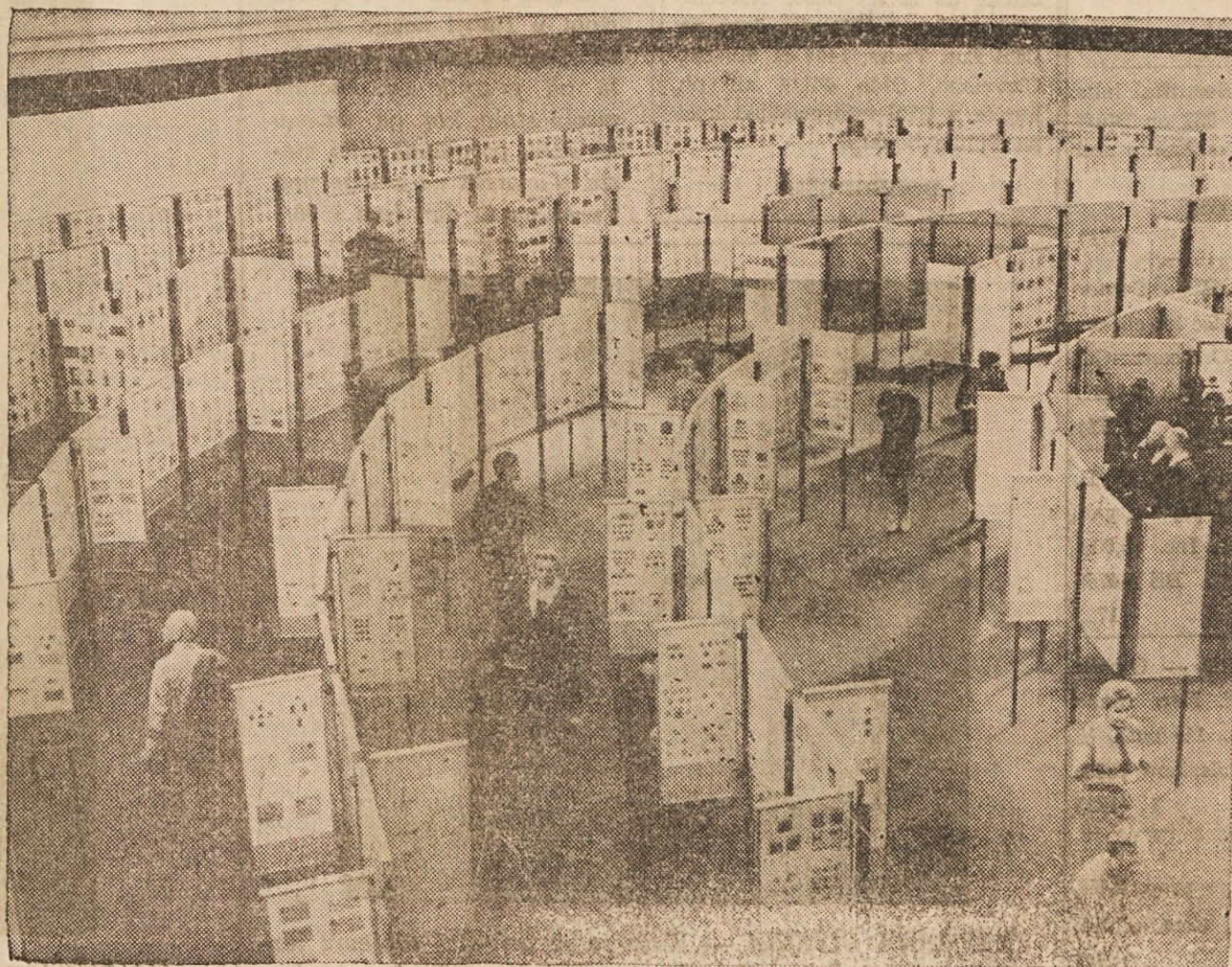
Na vse to so v Moskvi pozabili, ko so povabili tovariša Ulbrichta, naj pošlje tudi on dve diviziji v Češkoslovaško. Ulbricht je to storil 21. avgusta, toda že tri dni pozneje sta njegovi dve diviziji kar hitro izgubile iz Češke. Ni še znano, ali so

v Moskvi sami odkrili napako in dali odpoklicati obe nemški diviziji, ali pa so bili nanjo opozorjeni od zunaj.

Slučaj pa odkriva tudi vso dvoletnost ruske zunanje politike. Pogodbo, sklenjeno l. 1945 v Potsdamu, spoštujejo, ker jim koristi. Več kot eno pogodbo, ki so jih sklenili s Prago, pa gladko kršijo pod jalovim izgovorom, da so odnosi med Moskvijo in Prago "interna zadeva", ki se vanjo svobodni svet ne sme vti-kati. V Varnostnem svetu šo bili

GORA MESA — Delavca režeta kita, ki so ga ujeli v arktičnih vodah in ga pripeljali v Vladivostok na Daljnem vzhodu v Sovjetski zvezi.

ZA FILATELISTE — V Pragi so imeli tik pred zasedbo po tujih vajoških četah veliko filatelistično razstavo. Slika kaže pogled na del razstave.

moskovski diplomatje vsaj toliko obzirni, da so se sklicevali na "poziv" iz Prage, da naj pošljejo svoje čete na Češko. Utemeljitev z "interno zadevo" so šele sedaj privlekli na dan.

Mehikanski predsednik Diaz se z novo levico ne bo šalil

MEXICO CITY, Meh. — V Mehiki bodo letos olimpijske igre, vsa dežela se vneto nanje pripravlja. Ne manjkajo tudi novi levičarji, ki so že začeli vežbati študente, kako je treba izzivati, demonstrirati, delati izgrede in kršiti red in mir. Predsednik Dias levičarskega počenjanja ne bo trpel. Vse to je povedal mehikanski javnosti v svojem letnem poročilu o stanju dežele, ki ga je osebno prebral v Kongresu. Javnost je takoj opazila, počemu je Diaz prav posebno poudaril, da hoče imeti red in mir ob priliki mednarodnih olimpijskih iger.

Diaz je pa tudi dodal, da bo njegov režim vpošteval vse upravičene pritožbe študentskih organizacij. Študentska društva vedo, da se z Diazovim režimom ne da šaliti, zato je lahko mogoče, da se ne bodo dale zapeljati od demagogov na tvegane javne nastope.

V Kremlju ta teden nekaj kuhajo?

MOSKVA, ZSSR. — Diplomatski krogi in politični opazovalci so opazili v začetku tedna nenavadno živahen promet v Kremlju. Kadar se kaj takega opaža v Kremlju in okoli njega, navadno zboruje glavni odbor

komunistične stranke. Mislijo, da se je to zgodilo tudi ta teden.

Da je politburo sklical sejo glavnega odbora, čeprav se je zadnja vršila šele pred 10-14 dnevi, je dokaz, da režim še ni čisto na jasnem, kakšna naj bo njegova politika na dolgo roko do Prage in drugih satelitov. Morda je tudi znova postalo odprto vprašanje odnosov med rusko komunistično stranko in drugimi po vsem svetu.

Po ruski želji bi se moral mednarodni kongres komunističnega gibanja vršiti že v par mesecih. Ali pa niso dogodki v Pragi postavili na glavo ves načrt? Ali naj Moskva še misli nanj? Ali naj ga pokoplje za bližnjo bodočnost? To so stvari, ki zanje težko prevzema odgovornost le 11 članov politbiroja.

Nebesa pod Triglavom

Nazadnje mu je ostalo polno perišče lepote; razsul jo je na vse štiri strani, od štajerskih goric do strme tržaške obale ter od Triglava do Gorjancev in rekel: "Veseli ljudje bodo živeli tod; pesem bo njih jezik in njih pesem bo vriskanje!"

Kakor je rekel, tako se je zgodilo. Božja setev je pogнала kal in je rodila — zrasla so nebеса pod Triglavom. Oko, ki jih ugleda, obstrmi pred tem čudom

V blag spomin

OSME OBLETNICE SMRTI
NAŠE BLAGE SOPROGE
IN DOBRE MATERE

Terezije Pistotnik

ki je odšla od nas
dne 5. septembra 1960.

Osem let je že minulo,
odkar si zapustila nas.
Kako žalostni smo vsi,
ko Tebe več med nami ni.
Draga soproga in mati, počivaj
v miru!

Zalujoci ostali:

JOHN — soproga
SINOVI, HČERE, ZETJE, SNAHE,
VNUKI in VNUKINJE
ter drugo sorodstvo.
Bedford, O., 5. sept., 1968

božjim, srce vztrepče od same sladkosti; zakaj gore in poljane oznanjajo, da je Bog ustvaril paradiz za domovino veselemu rodu, blagoslovljenemu pred vsemi drugimi.

Ivan Cankar

**Pokažite
"AMERISKO DOMOVINO"
prijateljem in znancem;
povejte jim, da jo pošiljamo
brezplačno na ogled.**

Moški dobijo delo

Male Help Wanted

Male Help Wanted
High school boy to work after school and Saturday mornings, doing light maintenance and clean up in neighborhood factory

VALEN MFG. CO.
361-6264

(173)

Male Help Wanted
Experienced punch press operator wanted. Steady work.

REGISTER & GRILLE
MFG. CO.

3188 E. 80 St. VU 3-4418

(172)

Machine Trainee
Apply in person
TYLOK INTERNATIONAL
25700 Lakeland

(172)

Wanted

Male Factory Help
Machine operators with some experience in metal working shop.

WOOD & SPENCER CO.
1930 E. 61 St. & Chester

(172)

Ženske dobijo delo

Iščemo kuharico
Okrajni zavod išče izkušeno, angleško govorečo kuharico za 60 ljudi.

EASTERN STAR HOME
761-5080

(174)

Female Help Wanted

Kitchen Help Wanted
Morning and afternoon
Waitress Wanted, also.
SORN'S RESTAURANT
6036 St. Clair Avenue
EN 1-5214

(x)

Wanted Counter Girl
From 4:00 p.m. on, full or part time. Must be 21 or over. Call HE 1-5254 in the morning or EN 1-8864 in the afternoon.

(x)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj
Enodružinska, 6-sobna, 3 ali 4 spalnice, rekreacijska soba, garaža. Blizu Grovewood Ave. Kličite IV 1-7005.

(172)

V najem
Oddamo 2 stanovanji, 5 sob vsako, na tretjem, ena \$50, ena \$65. Kličite 881-5158.

(x)

Naprodaj
Dobro vpeljani pogrebni zavod. Nič posredovalcev. Za pojasnila kličite 241-5067.

(171)

Hiša naprodaj
Dvodružinska, 4-4, blizu cerkve Marije Vnebovzete v Collinwood, 2 garaži in blizu transportacije. Kličite 944-0512.

(173)

V najem
Odda se štirisobno na novo prebarvano stanovanje, zgoraj, na E. 73 St., severno od St. Clair Ave. Kličite 431-6798.

(x)

V najem
Oddamo 4 lepe sobe in kopalnico na E. 156 St., blizu bulevarda. \$75.
KNIFIC REALTY 481-9980

(171)

V najem
Lepo 5-sobno stanovanje na 1260 E. 71 St. zgoraj. Najemnina \$75.00, vključno plin. Kličite 431-0866 ali 431-4558.

(174)

IZUM

spisala

METOD JENKO in
VIKTOR HASSL

Zadnje besede so bile že komaj slišne, ves izmučen je obmolnil. Dvorana je utihnila, le rahel šepet je šel od ust do ust, vprašujoč, kdo neki je ta človek?

Po kratkem odmoru je zbral vse svoje sile in zopet začel razlagati.

"Pa še to, ne le da sem strdil tak električni tok, še več: v se vaše puhle glave se bodo lahko z velikansko brzino dveh tisoč kilometrov na uro prepeljale okrog sveta v enem samem dnevu. Svoja izvajanja vam bom, če hočete, tudi dokazal!"

Dvorano je znova zajel val opojnega smeha, gospe v dragocenih oblekah so pri tem kar norele, misleč, da se je Erwinu zbledlo.

Alfred pa je ostal sredi teh dogodkov dostojanstveno resen. Hipoma se je spomnil, da je morda prav ta iznajdba vzrok Erwinovemu vedenju v zadnjem času. Dobro je vse premislil in obžaloval Erwinovo skrivanje izuma, tolažila ga je edinole misel, da ljudje o vseh njegovih besedah popolnoma napačno sodijo, misleč, da je pijan. Sreča je tičala prav v tem.

Vse to početje je ostro opazoval in trezno presojal po donosnosti tudi Simon Blumenherz. Radovednost in večna misel na lahek zaslužek sta ga privedli do Alfreda. Že je hotel staviti Alfredu vprašanje, ko je isti hip stopil v dvorano hotelski ravnatelj v spremstvu dveh policijskih uradnikov, hoteč napraviti v dvorani red in odstraniti Erwina.

Ravnatelj je stopil k Erwinu, ga opozoril in zahteval, da odide. Erwin ga je ves razkačen odrinil in zavpil: "Osel, tudi vi mi ne verjamete; povabim vas, da pridete v moj laboratorij in se sami prepričate!"

Ravnatelj je ob teh besedah onemel in nehote prikimal; vsa dvorana pa je znova zavalovila, drla k Erwinu in hotela z njim v laboratorij.

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

MODEL MAKER
Temp Plate Maker

Exper. in Punch Press

Manufacturer of metal, wood and laminated display items. Excellent salary and fringe benefits.

Call Ron Blass

766-5100

(172)

HOUSEHOLD HELP

CLEANING WOMAN

1 da. week. Prefer Fri.

Vin. of Edgebrook

NE 1-4181 after 5.

(172)

Woman for general housework and child care. 2 Boys ages 6 and 8. (Motherless home). Own room. References required. 779-8435.

(172)

REAL ESTATE FOR SALE

MUST SELL, leaving state. 2-5 rm. flats, 2 sty. 3-c gar, all brk. nr. Leavitt & Shakespeare. Consider 2d mtge. or contract to right party. Low dn. pay. \$18,500 or ? Call before 6. 278-7735. (171)

OPEN House 1-5 Sunday. Palmer Square 3038 W. Brick 1-6. 1-5. Lge. rms. Mod. plumbing w-tile baths. Newly dec. Blk. from school and church. Low taxes. Both apts., immed. poss. By owner. 227-1243 (171)

Alfred je zaslutil nevarnost za Erwinov izum, saj je zbudil radovednost in nestrpnost posebno številnim navzočnim inženirjem, ki so kakor lačne zveri prežali na vsako Erwinovo besedo. Alfred je odločno stopil v gručo, ki je že dušila Erwina, ga prijel krepko za roko in mu prigovarjal, naj vendar že gre domov. Komaj ga je spravil iz hotela, a vsa družba se je usula za njim. Vsi so se hoteli odpeljati k Rollandu na stanovanje. Med njimi je razdraženo mencial seveda Simon Blumenherz in srepo gledal predse. Pohlep ga je gnal za Erwinom. Zanimal ga je njegov izum in predvsem njegova denarna vrednost.

Vsa družba okrog Rollandovih je bila izredno dobre volje, samo Alfred je bil redkobeseden. Kaj kmalu je množica avtomobilov obstala pred Rollandovim laboratorijem.

Erwinu se je zgovornost stopnjevala od minute do minute, prav tako tudi nepočakanost spremljevalcem. Ves navdušen je Erwin gostobesedno razlagal in kazal učinek svojega izuma, predvsem strnjeno električno strujo v kolobarju okrog magnet. Hitel je kazati tudi načrte in skrivnostne račune, s katerimi si je moral pomagati.

V omotičnem stanju je zagrešil Erwin usodno napako: pozabil je zakleniti laboratorij...

Ko se je Alfred prepričal, da je vse res, kar je že sumil, se je kmalu poslovil in odšel domov. Vso noč ni mogel zatisniti očesa; bolelo ga je, da mu Erwin tega ni hotel zaupati.

Ko se je družba polagoma razšla, je ostal še — Simon. Zavedajoč se važnosti tega izuma, je že ves večer iskal poti, kako bi prišel do teh načrtov, ali pa bi jih vsaj posnel. Neopaženo je smuknil v garderobo po čisto majhen fotografski aparat. V njem je bil še nerabljen film za štirideset posnetkov. Brez tega aparata si Simona ni bilo mogoče misliti; imel ga je zmeraj s seboj in še nikoli mu ni prišel tako prav kakor sedaj. Nekaj gostov je bilo še okrog

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

NORTHLAKE — 4 bdrm. 2 baths, cape cod. Full basement, 2 car gar., extras. Nr. everything. \$19,500. By owner 562-6635. (173)

LAKE HOLIDAY — Beautiful lake front, wooded lot No. 822 on Bluff across from lodge. Membership and all utilities, \$11,900. 312—LU 5-2020 (171)

ROUND LAKE BEACH — Owner will sacrifice large choice lot corner Central Lane and Crescent Ct., \$1,800 or best offer. CA 7-8287. (172)

OWNER — 2 story brk. Nr. O. L. Grace. 4 apts. 2-5's & 2-4's, 4-c. gar. low tax. Pan. porches. Inc. \$5,500. Price \$38,500. By appt. BE 5-4766 (172)

4338 N. RUTHERFORD — Open house Sun.-Mon. 11-6. New ranch home 6 rms., 3 bdrms., 1½ bath, ½ block to Catholic schools. Low \$30's. 889-2865 or 237-1239. (172)

BY OWNER — income prop. 2-5's, full basmt. Alum. s-s. Cent. oil ht. \$14,500 EA 7-9684. (172)

Erwina in to priliko je izrabil Simon, da je odšel v laboratorij. Tam je v divjem pohlepu zagrabil šop načrtov, jih hitro razgrnil in začel po vrsti fotografirati. Pošastno mu je žareel obraz v svitu žepne baterije in slišalo se je samo škrtanje aparata. Kmalu je opravil. Načrte je vse vprek spravil na kup in varno spravil aparat v žep.

Zadovoljen nasmešek okrog ust je dajal njegovemu obrazu poseben izraz.

Simon se je vrnil v Rollandovo družbo in začel prazniti kozarec za kozarcem, zakaj vedel je, da je uspeh njegovih peklenjskih naklepov zagotovljen. Soba je bila že tako zakajena, da so se komaj ločili obrazi, oči so se jim že kalile, govorili so komaj še razumljivo. Polagoma so začeli vstajati in se poslavljali. Simon se je komaj dvignil; opazil je, kako se Erwin trudi, da bi prijel šampanjsko steklenico, ki je stala še skoraj polna na mizi. Posrečilo se mu je, da jo je prijel, ves zmeden jo je ponujal Simonu, ta pa jo je odklanjal. Erwinu je bilo kmalu šale dovolj, začel mu jo je po sili poveznjeno tlačiti v žep. Simon v pijanosti sam ni vedel, kaj se godi, žep pa se je medtem ves zmočil, da je šampanjec curljal na dragoceno preprogo. V tem žepu je skrival svoje fotografske skrivnosti, ki jih je šampanjec popolnoma zalil.

Simon se je srečno vrnil domov, zavedal se je, da ima v

Vaš šofer
čaka!

CTS

ROMARSKA VOŽNJA

V FRANK, OHIO

V NEDELJO 15. SEPTEMBRA

Pridružite se temu vsakoletnemu letnemu romanju v ljubljeno svetišče Žalostne Matere Božje-v slikovitem Franku, Ohio. To bo lep spomin za vso vašo družino! Avtobusi odpeljejo s Public Square med 8.30 in 9. dopoldne. Zadnji avtobus odpelje iz Franka nazaj ob 4.30 popoldne.

Vozovnice za odrasle \$4.50, za otroke do 12 let \$2.50. Naročite vozovnice s pošiljateljico čeka na CTS Fun Tours, 1404 E. 9th St., Cleveland, Ohio 44114 ali jih kupite v CTS informacijski koči na Public Square.

DOBRODOŠLI

NEVARNA BLIŽINA — Kuža se je približal svojemu levjemu tovarišu in sreba mleko iz njegove posode. Lev je sicer miren in pazljiv, toda kdo ve kako dolgo!

žepu posnetke vseh načrtov in računov. Še ves pijan je potegnil iz žepa aparat in ga skril v kovinasto škatlo. Ko se bo nasnil, si je mislil, bo koj šel na delo in razvil skrivnostni film. Simon še slutil ni, kaj je napravil šampanjec in se kar na pol oblečen vrge v posteljo.

Tretje poglavje.

Bil je še jutranji mrak, ko se je prebudil Alfred Kraus. Ropot po zamegljenih newyorških cestah je naraščal, ljudje so v zimskih plaščih hiteli na delo in mrzla burja jim je pihala v obraz. Dimniki orjaških tovarn so že začeli bruhati črne saje, luč za lučjo je ugašala, svetloba je naraščala.

Alfred se je hitro oblekel, stekel po stopnicah do hišnih vrat in že drevil po cesti. Iskal je raznašalce jutranjih listov, hotel je dobiti prvo izdajo "New York Timesa", zakaj slutil je, da bo pisalo o sinačnjem dogodku v hotelu Excelsior. Kmalu mu je pritekel nasproti mlad raznašalec; Alfred bi ga bil skoraj podrl, iztrgal mu je iz rok časopis. Raznašalec ga je začudeno pogledal, Alfred mu je pozabil plačati. Sel je za njim, toda Alfred se je že izgubil med množico.

Koj na prvi strani je bilo z debelimi črkami natisnjeno: "SKANDAL V HOTELU EXCELSIOR". Nervozno si je prižgal cigareto in bral:

"Družba mladih absolventov elektrotehnične fakultete na tukajšnji univerzi je sinoči sla-

vila v hotelu Excelsior zaključek svojih študij. Obnašanje mladih inženirjev, med njimi je bilo tudi nekaj uglednih gospa newyorških visokih krogov, ni bilo akademski časti primerno. Pili so čez mero in postajali vedno glasnejši, dokler ni bil dosežen višek neslanosti.

(Dalje prihodnjič)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

Oglašujte v naših malih oglasih

- ČE PRODAJATE ali kupujete rabljeno pohištvo,
- ČE ISČETE ali oddajate stanovanje,
- ČE POTREBUJETE delovno moč,
- ČE ISČETE zaposlitev,
- ČE PRODAJATE ali kupujete nepremičnine —

dajte mali oglas v

AMERIŠKO DOMOVINO!

Pokličite HE 1-0628.

NAROČITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI

NA PAŠO — Veliko govejo čredo ženejo na nove pašnike v Nebraski, kot so to delali pred pol stoletja in več.